

อย่าใช้เบนซินดับไฟ

ประเวศ วะสี

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

การพูดของคนในรัฐบาลบางคนเหมือนเอาเบนซินไปดับไฟได้
ไฟได้ไม่ได้โดยเฉพาะที่ได้

ท่าทีของคนอเมริกันต่อมุสลิมก่อให้เกิดไฟแห่งความขัดแย้งรุนแรง ลุกลามไปทั่วโลก ฉะนั้น ต้อง
ระวังว่าท่าทีของคนในรัฐบาลที่ขาด**จิตสุจริต** จะก่อให้เกิดไฟแห่งความขัดแย้งรุนแรงลุกลามทั่วประเทศไทย
คนมุสลิมไม่ได้มีเฉพาะที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และไม่ได้มีเฉพาะในประเทศไทย

เราควรมีบทเรียนจากสถานการณ์ความรุนแรงในโลก และเรียนรู้จากปัญญาของบรรพบุรุษเราที่
สามารถ**สมานแผ่นดิน** ที่ทำให้คนต่างศาสนา ไม่ว่าพุทธ คริสต์ อิสลาม อยู่ร่วมกันได้ในประเทศนี้

ผมเคยเตือนหลายครั้งหลายหนว่า **สันติภาพเป็นทุนที่มีค่ายิ่งของเรา** ถ้าขาดสันติภาพ บ้านเมือง
ลุกเป็นไฟ การพัฒนาก็หยุดชะงักและเสียหายสุดประมาณ ถ้าขาดสันติภาพ เช่นในบางส่วนของโลก เงิน
เท่าไร ๆ ก็ซื้อให้มันกลับคืนมาไม่ได้

การพัฒนาจะต้องเป็นการพัฒนาที่**ปราณีต** จึงจะรักษามันไว้ได้

ถ้าพัฒนาแบบสุกเอาเผากิน เร่ง ๆ รีบ ๆ แบบเงิน ๆ จะพาบ้านเมืองเข้าไปสู่ความลำบาก เพราะ
ประมาทและขาดความปราณีต ความประณีตที่ลึกที่สุดคือการเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของ
คนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน นี่ก็คือศีลธรรมพื้นฐาน การพัฒนาที่ขาดศีลธรรมพื้นฐานจะนำไปสู่ความลำบาก
และความรุนแรง

ในศีลธรรมพื้นฐานจะต้องเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าของวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่น
คือฐานล่างของสังคม ถ้าฐานล่างแข็งแรง สังคมทั้งหมดก็มั่นคงและยั่งยืน

การพัฒนาแบบวัตถุนิยมเงินนิยมที่ยึดยึดจากส่วนกลาง โดยไม่เข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่น จะ
ทำลายฐานล่างของสังคมให้อ่อนแอ อันจะทำให้สังคมทั้งหมดพังลง

ประเทศไทยมี**กรรมร่วม** (collective กรรม) ที่จะไม่เข้าใจความสำคัญของวัฒนธรรมท้องถิ่น
เพราะ

(๑) เราขาดศีลธรรมพื้นฐาน คือเราไม่เคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของคนทุกคน

โดยเฉพาะของคนเล็กคนน้อย คนยากคนจน

(๒) ระบบการศึกษาใน ๑๐๐ กว่าปีที่ผ่านมา ได้ทำให้คนไทยไม่เข้าใจแผ่นดินไทย เพราะเอาแต่
ท่อง “วิชา” โดยไม่ได้สัมผัสความเป็นจริง

(๓) ระบบราชการแบบเจ้าขุนมูลนาย

ทั้ง ๓ ประการทำให้ขาดปัญญา

เมื่อขาดปัญญาก็ขาดวิสุจริต

วิสุจริตตามคำสอนของพระพุทธองค์ ประกอบด้วย

๑. พุทความจริง มีที่มา มีที่อ้างอิง

๒. พุทเป็นปียวาจา

๓. พุกถูกกาลเทศะ

๔. พุทแล้วเกิดประโยชน์

เมื่อขาดวิสุจริต คำพูดจึงเปรียบประดุจเบนซินที่สาเดเทโสไฟ คนในรัฐบาลที่ลงไปแก้ปัญหา ถ้าขาดปัญญาและวิสุจริต ก็ยังจะไปโหมไฟให้รุนแรงขึ้น

เพราะกรรมร่วมดังกล่าวข้างต้น จะให้ภาพที่น่ากลัวมาก ไม่ใช่เฉพาะเรื่องไฟได้เท่านั้น ควรที่คนไทยทั้งมวลจะให้ความสนใจต่อปัญหาพื้นฐานของเรา ถ้าเดินตามเงินไปเรื่อย ๆ อย่างเดียว เราจะลำบาก

การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในเรื่องความรุนแรงใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น ขอแนะนำว่า

๑. หยุดสาเดเบนซินโสไฟ ต้องใช้วิสุจริต เสนาบดีผู้ใดที่อดเปรี้ยวปากไม่ได้ อาจต้องปลดประจำการ

๒. ใช้ยุทธศาสตร์แบบคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ ๖๖/๒๕๒๓ ของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ที่ยุติการสู้รบระหว่างคนไทยด้วยกันโดยรวดเร็ว

๓. ประชาคมมุสลิมในไทยนั้นแหละจะเป็นผู้ช่วยดับไฟ ประเทศไทยมีเสน่ห์ที่ไม่ว่าคนจีน แขกฝรั่ง มาอยู่แล้วก็รักประเทศไทย คนมุสลิมเขาก็รักประเทศไทย ประชาคมมุสลิมทั้งมวลในประเทศไทยนั้นแหละจะเป็นผู้ช่วยดับไฟได้

ไฟดับด้วยความปราณีต แต่ไม่ได้ด้วยความอหังการ

ถ้าส่วนไหนทำได้อยู่แล้ว หรือกำลังปรับตัวให้ดีขึ้น ก็ขออนุโมทนา